

Beretning 1982-1988

Nedenstående beretning rummer hovedtræk af museets virksomhed i den nævnte periode. Siden 1981 har museet publiceret årlige beretninger, redigeret i overensstemmelse med de af Museumsnævnet anviste retningslinier. For yderligere oplysninger henvises til disse.

Bestyrelsen

Bestyrelsen for Thorvaldsens Museum består af syv medlemmer, hvoraf tre er valgt af Københavns borgerrepræsentation, tre af Kunstakademiet og et af Højesteret.

Medlemmer 1982-1986: borgmester Bent Nebelong, formand, indtil 1. januar 1986; maleren Ole Schwalbe, indtil 31. marts 1984; afløst af maleren Gudrun Poulsen; billedhuggeren Erik Heide; arkitekt M. A. A. Hans Henning Hansen † 6. september 1985; efterfulgt af arkitekt M. A. A. Bent Rud; cand. psych. Carl-Einar Jørgensen, MB, indtil 31. december 1984; afløst af lærer Gitte Kongstad Petersen, MB indtil 23. januar 1986; afløst af kontorchef cand. jur. Knud-Erik Ziirsén, MB; cand. mag. Ivar Noes, MB; højesteretsdommer Henrik Urne, indtil 31. januar 1984; afløst af højesteretspræsident Peter Christensen.

Medlemmer 1. april 1988: borgmester Tom Ahlberg, formand; arkitekt Bent Rud, næstformand; maleren Gudrun Poulsen; billedhuggeren Erik Heide; kontorchef Knud-Erik Ziirsén, MB; arkitekt Arne Helth, MB, afløste cand. mag. Ivar Noes, MB, 31. marts 1988; højesteretspræsident Peter Christensen.

Udstillinger og symposium

1982

»Etruskernes Verden« på Nationalmuseet i Brede, i samarbejde med Ny Carlsberg Glyptotek og Nationalmuseet. Udstillingen viste udelukkende genstande fra indenlandske samlinger og blev en meget stor publikumssucces. Til udstillingen blev udgivet en publikation af magasinagtig karakter. Torben Melander var museets ansvarlige repræsentant i samarbejdskomitéen.

»Bertel Thorvaldsen 1770-1844« i Kjarvalsstaðir, Reykjavík, foranstaltet efter et længe udtalt ønske fra Island. Udstillingen, der

oprindeligt var berammet til 4. september-31. oktober, blev forlænget, p.gr. af stor tilstrømning, til 14. november. Den blev planlagt og udformet af Dyveke Helsted, Eva Henschen og Bjarne Jørnæs i samarbejde med arkitekt Søren Sass. I alt 75 originale værker af Thorvaldsen, både skulpturer og tegninger, samt et stort antal malerier, genstande og fotografier til belysning af Thorvaldsen og hans samtid udstilledes.

1983

I 200-året for C. W. Eckersbergs fødsel arrangerede Dyveke Helsted, Eva Henschen og Bjarne Jørnæs udstillingen »Eckersberg i Rom 1813-16« i perioden 15. december 1983-12. februar 1984. Udstillingen, der var den sidste i rækken af forskellige Eckersberg-udstillinger dette år, belyste Eckersbergs ophold i Rom og den kunst, der skabtes i byen i denne periode. Af Eckersberg vistes over 50 malerier og tegninger, deriblandt altertavlen fra Sem kirke i Norge, »Kvinde ved Christi grav«, portrættet af Thorvaldsen fra Kunstakademiet og en række romerske prospekter fra Statens Museum for Kunst, museer i København og provinsen samt fra privateje. Fra Italien låntes Vincenzo Camuccinis fine portræt af Thorvaldsen, som har været i familieej, siden det blev malet i 1808 og aldrig før har været vist i Danmark. Der var endvidere lån fra Louvre i Paris, Nationalgalerie i Berlin og Rijksmuseum i Amsterdam.

1984

31. august åbnedes udstillingen »Græske Vaser – Guder og Mennesker« om Thorvaldsens samling af græske vaser, arrangeret af Torben Melander. Thorvaldsen-tidens holdning til de græske vaser blev belyst dels gennem et udvalg af samtidige malerier, hvor græske vaser optræder, dels gennem konservatorens arbejde med Thorvaldsen-tidens vaserestaureringer. Endvidere var der afsnit, som behandlede vaseteknik, stiludvikling, handel, funktion og billedtydning. Udstillingens arkitekt var Søren Sass. Der suppleredes med bl.a. malerier lånt fra Statens Museum for Kunst, Frederiksborgmuseet og private, samt enkelte vaser fra Nationalmuseets Antiksamling.

1985

»Livs- og dødsmasker i Thorvaldsens samling« 28. februar-1. september. Arrangeret af Dyveke Helsted. En udstilling af ansigtsmasker af lærde og kunstnere, af paver og fyrster. Hver maske blev vist i samspil med Thorvaldsens skitse og det endelige værk. Blandt

Fig. 1. Ippolito Caffi: *La Girandola. Fyrværkeri fra Castel Sant' Angelo i Rom.* 1834-36. Thorvaldsens Museum.

maskerne var også udstillet Thorvaldsens livs- og dødsmaske. Udstillingens arkitekt var Søren Sass. Der var lånt værker fra Frederiksborgmuseet, Nasjonalgalleriet i Oslo, Ny Carlsberg Glyptotek og private.

1986

Museets bidrag til »Museums måneden«, der havde »Vores by« som tema, var en udstilling med titlen »Thorvaldsens København« (1. marts-19. maj). Udstillingen var arrangeret af museets bibliotekar Anne Sophie Urne og omfattede en række malerier og grafiske arbejder foruden en afdeling, i hvilken Thorvaldsens arbejdsværelse fra 1790'ernes begyndelse var søgt rekonstrueret.

Udstillingen »Ippolito Caffi. 1809-1866« afholdtes i perioden 1. oktober-30. november. Udstillingen, der fandt sted inden for rammerne af den italiensk-danske kulturaftale, var udformet efter ønske fra Thorvaldsens Museum og bygget op om museets egne ni værker af Caffi. Gennem omfattende lån bl.a. fra Venedig og Rom blev den vidt omkring rejsende malers store œuvre alsidigt belyst.

1987

Udstillingen »J. C. Dahl i Italien 1820-1821« vistes 8. oktober-29. november og var arrangeret af Dyveke Helsted, Eva Henschen og

Bjarne Jørnæs i samarbejde med den norske Dahl-specialist Marie Lødrup Bang. Nasjonalgalleriet i Oslo og kunstmuseerne i Bergen viste stor velvilje med lån af kunstværker, og endvidere stillede Statens Museum for Kunst, Nationalgalerie i Øst-Berlin, Museo di Capodimonte, Napoli, og private samlere i Norge og Vesttyskland værker til rådighed.

I et samarbejde mellem Thorvaldsens Museum, Nationalmuseet og Ny Carlsberg Glyptotek arrangeredes det 3. internationale symposium om antik keramik. Symposiet afholdtes i København i dagene 31. august-4. september med deltagelse af 200 vaseforskere. Torben Melander repræsenterede museet i arbejdskomitéen.

I forbindelse med »Vasesymposiet 1987« arrangerede Torben Melander udstillingen »Kært og sært fra Thorvaldsens vasemagasin«, hvor al antik keramik fra museets magasiner var udstillet i montrer opstillede i vinduesnicherne i Antiksamlingen. På opfordring forlængedes udstillingen (25. august 1987-1. marts 1988).

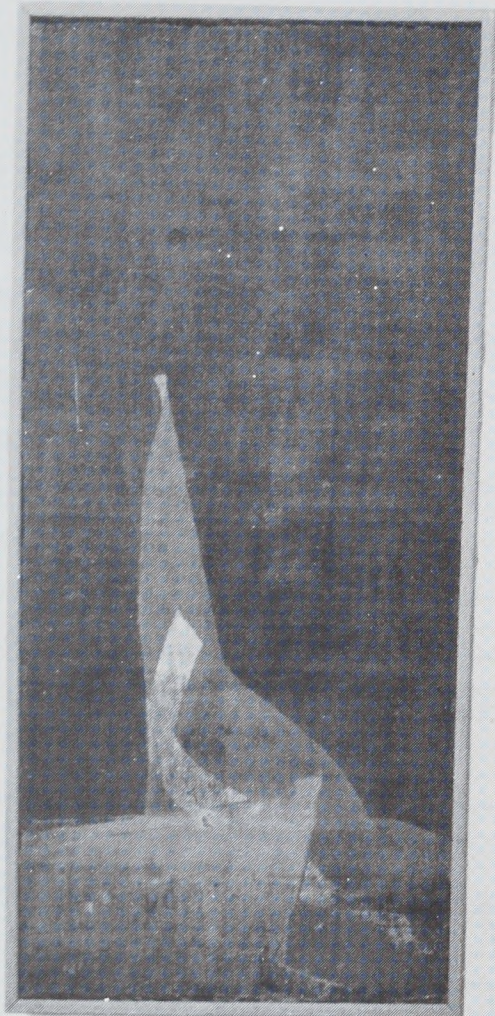
1988

Udstillingen »Jørgen Sonne 1801-1890« afholdtes i samarbejde med Aarhus Kunstmuseum. På Thorvaldsens Museum fandt udstillingen sted fra den 17. november 1988 til den 8. januar 1989. Arrangementet blev forestået af Dyveke Helsted, Eva Henschen og Bjarne Jørnæs. Med lån fra en lang række danske museer og private samlinger skabtes en alsidig præsentation af denne nordiske romantiker. Kartonerne til Sonnes frise, som udstilledes for første gang, og et udvalg af de aftrukne frisefelter fra Sonnes originalfrise, hvoraf en del er deponeret på Aarhus Kunstmuseum, dannede den naturlige kerne i udstillingen. Søren Sass var arkitekt på udstillingen. Med henblik dels på udstillingen dels på senere opbevaring blev to af kartonerne restaureret før de i lighed med de øvrige blev monteret på rammer af papirkonservator Kirsten Hauch under vejledning af malerikonservator Jørgen Vadum.

Små temaudstillinger

1982

»Hvad blev de græske vaser brugt til?« Et udvalg af museets græske krukker, flasker og skåle blev taget ned fra museumshylden og genindsat i en stiliseret gengivelse af den antikke dagligdag.

»Rom – et motiv i tysk malerkunst.« For mange kunstnere blev Rom ikke blot et samlingssted og uddannelsescentrum. Byen og dens omegn bød tillige på et væld af motiver, som med forkærlighed blev taget op af tyske kunstnere.

»Thorvaldsens tegninger – et konserveringsproblem.« Thorvaldsen selv behandlede sine tegninger og udkast med den yderste ringeagt. Efter hans død blev de fundet i kælderen til hans romerske bolig blandt værkstedsaffald. Udstillingen belyste nogle af de mange opgaver, konservatoren møder i sit arbejde med at standse tegningernes forfald og befri dem for gamle skader.

1983

»Rafaël og Thorvaldsen.« 500-året for Rafaels fødsel blev markeret med en lille udstilling, hvor såvel såkaldte originalarbejder (to tegninger, der var højt elskede af Thorvaldsen og tidligere tilskrevet Rafaël) som kopier af Rafaels malerier vistes.

»Antik erotisk kunst fra Thorvaldsens samlinger.« Gennem et ud-

Fig. 2. Jørgen Sonne: Del af den originale museumsfrise, Kanalsiden felt 3 og 2. Thorvaldsens Museum. Deponeret på Aarhus Kunstmuseum.

valg af oldsager med erotisk motiv søgtes både antikkens og Thorvaldsenperiodens holdning til det erotiske belyst.

1984

»Thorvaldsens hjemkomst til København 17. september 1838.« Som en efterklang til Eckersberg-året 1983 og museets udstilling »Eckersberg i Rom« udstilledes i rum 51 malerens nyrestaurerede skildring af Thorvaldsens hjemkomst på Københavns red 17. september 1838. Maleriet vistes sammen med et forarbejde af Eckersberg og andre kunstneres fremstillinger af begivenheden.

»Fra Pompeji til Thorvaldsens Museum.« Udstillingen, der var arrangeret af Marit Ramsing og Lulu Salto Stephensen, viste resultatet af restaureringen af de pompejanske dekorationer på loftet og den ene lunette i rum 33, som var blevet alvorligt vandskadet. Originale farvelagte skitser og plancher gjorde det desuden muligt at se sammenhængen mellem hele museets polykrome udsmykning og pompejansk maleri i Danmark og udlandet.

»Romerske motiver.« En lille tematisk ophængning viste nogle yndede romerske motiver, som malerne så dem, og som de tidligste fotografer gengav dem. Fotograferne fulgte først direkte i malernes fodspor, men blev efterhånden også til hjælp for malerne, fortrinsvis med modeloptagelser.

1985

»Fra Thorvaldsens samlinger.« Syv rum med temaerne: Romantisk landskabskunst. Italiensk kunst på Thorvaldsens tid. Renaissance- og baroktegninger. Arkitekturtegninger. København – et motiv i dansk kunst. Thorvaldsen og medaljekunsten.

»Par – set af Suste Bonnén.« En udstilling af fotografier af menneskepar, bygget op omkring Thorvaldsens gruppe Amor og Psyche. Fotografierne monteredes på skærme i korridoren på 1. sal.

»Væv, tryk og maleri på stof.« Arrangeret af afgangsklassen fra Skolen for Brugskunsts tekstillinie i museets forhal og i korridoren i stueetagen.

1986

Udstillingen »Antik erotisk kunst fra Thorvaldsens samlinger« vistes

atter og var udvidet med senere tiders efterligninger af antikke, erotiske fremstillinger ligeledes fra Thorvaldsens samlinger.

BERETNING 1982-1988

1987

På opfordring fra Willumsens Museum indgik museet i et eksperimenterende udstillingsprojekt, som hed »Troløst draperi.« I Thorvaldsens Museum var en mindre variant af Kristusstatuen opstillet i forhallen, hvor den blev draperet i gult silke, som også var spændingsfuldt forbundet til selve rummet. På grund af museumsstrejken blev projektet i Thorvaldsens Museum aldrig set af offentligheden.

1988

»Thorvaldsen på Københavns toldbod.« Udstilling omkring et genfundet maleri af Fritz Westphal. Motivet har altid været velkendt fra et litografi, medens forlægget, det ny erhvervede maleri, indtil fornylig regnedes for at være gået tabt.

»Bemærkelsesværdige bøger fra Thorvaldsens bogsamling.« I anledning af Foreningen for Boghåndværks 100 års jubilæum vistes en samling bøger, som har særlig boghistorisk eller personalhistorisk interesse.

Publikationer

1982

I forbindelse med Island-udstillingen udgav museet en monografi, »Bertel Thorvaldsen 1770-1844« med tekster af Kristján Eldjárn, Dyveke Helsted, Eva Henschen og Bjarne Jørnæs. Oversat til islandsk af Júlíana Gottskálksdóttir. Trykt hos Poul Kristensen, Herning, omslag med farvegengivelse af Thorvaldsens selvportræt fra 1794, 140 s., ill. Bogen kunne benyttes som katalog til udstillingen, og alle de udstillede værker er gengivet.

Omkring årskiftet 1982-83 udkom Meddelelser fra Thorvaldsens Museum 1982. Redaktion Torben Melander. Trykt hos Poul Kristensen, Herning. Hæftet med firefarvet omslag, 128 s., ill., hvoraf to i farve. »Meddelelser 82« er et arkæologisk særnummer med artikler omhandlende forskellige sider af Thorvaldsens antiksamling. Artiklerne er trykt både på dansk og engelsk. Hæftets omslag gen-

giver et romersk sølvportræt fra ca. 120 e. Kr., som findes i Thorvaldsens samling, inv.nr. H 1951.

1983

I forbindelse med udstillingen »Antik erotisk kunst fra Thorvaldsens samlinger« udgav museet et hæfte med samme titel som udstillingen. Forfatter Torben Melander. Trykt hos F. Hendriksens Eftf., 16 s., ill. Hæftet rummer et essay og en katalog over udstillingens 79 udstillede genstande.

»Eckersberg i Rom«. Udstillingskatalog skrevet af Charlotte Christensen, Dyveke Helsted, Eva Henschen, Bjarne Jørnæs, Harald Olsen og Henrik Pers. Tilrettelagt af Mette Mourier, trykt hos Poul Kristensen, Herning. Omslag med farvegengivelse af Eckersbergs maleri »Parti af kolonnaden, som omgiver Peterspladsen« i C. L. Davids Samling, 152 s., ill., hvoraf 12 i farve. Bogen, der omfatter 12 artikler om Eckersberg og kunstforholdene i Rom 1813-16, Eckersbergs dagbog og hans livstavle, var desuden katalog til udstillingen, og alle de udstillede værker er gengivet.

1984

I forbindelse med udstillingen »Græske Vaser – Guder og Mennesker« udgav museet bogen »Thorvaldsens græske vaser«, skrevet af Torben Melander, tilrettelagt af Mette Mourier og trykt hos Poul Kristensen, Herning, 104 s., ill. Omslag med farvegengivelse af Medusahovedet indvendigt i drikkeskålen inv. nr. H 561 anbragt på sort baggrund. Bogens kapitler følger udstillingens inddeling tilføjet et afsnit, der behandler tolv udvalgte vaser. Bogen er således tilrettelagt, at den tillige kan benyttes i forbindelse med museets permanente udstilling af de græske vaser.

1985

Museets tyske katalog blev revideret efter kataloger fra 1962 og 1974 og nyoversat ved Monika Blatschek, Karlheinz Hemmeter og Bjarne Jørnæs.

En engelsk udgave efter kataloger fra 1961 og 1975 udarbejdedes af Bjarne Jørnæs og Anne Sophie Urne. Oversættelse Ingeborg Nixon og James Manley. De to kataloger blev trykt hos Poul Kristensen, Herning.

I forbindelse med museets udstilling »Livs- og dødsmasker i Thorvaldsens samling« udsendtes et hæfte med samme titel som udstil-

lingen. Forfatter Dyveke Helsted. Trykt hos Jespersen Offset, 32 s., ill. En engelsk udgave »Life and Death Masks in Thorvaldsen's Collection«, er oversat af James Manley.

1986

»Thorvaldsen« af Dyveke Helsted, Eva Henschen og Bjarne Jørnæs. Stor monografi om Bertel Thorvaldsens liv og værker, arbejdsmetoder og eftermæle. Tilrettelagt af Mette Mourier og trykt hos Poul Kristensen, Herning, 116 sider, ill. i duplex. Stort format.

»Ippolito Caffi 1809-66«. Udstillingskatalog med indledende artikler om kunstnerens liv, virke og placering, og katalogtekster ved Eraldo Gaudio, Dyveke Helsted, Bjarne Jørnæs, Elena di Majo og Stefano Susinno. Tilrettelagt af Mette Mourier og trykt hos P. J. Schmidt, Vojens, 100 s., ill., 13 i farve.

1987

»J. C. Dahl i Italien 1820-1821«. Udstillingskatalog med artikler af Marie Lødrup Bang, Dyveke Helsted, Eva Henschen og Bjarne Jørnæs. Tilrettelagt af Mette Mourier og trykt hos P. J. Schmidt, Vojens. Alle 75 udstillede malerier og tegninger afbildedes med særskilte katalogtekster. 120 s., ill., 10 i farve.

1988

»Motiver i Thorvaldsens Museum«. Et arbejdshæfte med et udvalg af skulpturtemaer. Idé og tekst Eva Henschen. Layout Mette Mourier. Trykt hos P. J. Schmidt, Vojens. Illustrationer i s/h.

»Jørgen Sonne 1801-1890.« Monografi udgivet i samarbejde med Aarhus Kunstmuseum i anledning af Sonne-udstillingen. Artikler, katalog over 150 enkeltværker og malerifortegnelse ved Nina Damsgaard, Dyveke Helsted, Eva Henschen, Bjarne Jørnæs og Anders Kold. Tilrettelagt af Mette Mourier og trykt hos P. J. Schmidt, Vojens, 220 s., ill., 29 i farve.

»Proceedings of the 3rd Symposium on Ancient Greek and Related Pottery. Copenhagen 1987.« Gennem teksten til 66 symposiumforedrag belyses væsentlige sider af antik keramik med hovedvægt på håndværk, handel og ikonografi. Beretningen redigeret af Jette Christiansen (Ny Carlsberg Glyptotek) og Torben Melander. Tilrettelagt af Kjeld Kjeldsen og trykt hos P. J. Schmidt, Vojens, 650 s., ill., hovedsageligt s/h, enkelte farve.

Fig. 3. Fotografi af »Løveplakaten« 1987. Efter Bertel Thorvaldsen: *En liggende løve*. Marmor. 1825. Thorvaldsens Museum. Foto: Eva Henschen.

Plakater

1982

Til Island-udstillingen »Bertel Thorvaldsen 1770-1844« blev der hos Permild & Rosengreen, København, trykt en plakat, format 46×68 cm, efter fotografi af Helmer Petersen af Thorvaldsens marmor-gruppe Amor og Psyke. Tekst på islandsk.

1983

Til udstillingen »Eckersberg i Rom« blev der hos Permild & Rosengreen, København, trykt en plakat, format 47×61 cm, i farver med gengivelse af samme motiv som bogens omslag, »Parti af kolonnaden, der omgiver Peterspladsen«. Layout Mette Mourier.

I forbindelse med udstillingen »Antik erotisk kunst fra Thorvaldsens samlinger« blev der hos Tutein & Koch trykt en plakat på tonet papir, format 60×40 cm, efter fotografi af Lennart Larsen af inderbilledet i en græsk drikkeskål: Ung mand købslår med hetære. Ca. 460 f. Kr. Thorvaldsens antiksamling. Layout Søren Sass.

1984

Til udstillingen »Græske Vaser – Guder og Mennesker« blev der hos Poul Kristensen, Herning, trykt en plakat, format 63,5×47,5 cm, i farver med gengivelse af en syditalisk, rødfigureret olieflaske fra det 4. årh. f. Kr. Thorvaldsens antiksamling. Fotografi Lennart Larsen. Layout Mette Mourier.

1985

Til udstillingen »Livs- og dødsmasker fra Thorvaldsens samlinger« blev der hos Krohns bogtrykkeri trykt en plakat, format 62,5×44 cm, med Thorvaldsens »Livets og Dødens Genier« efter fotografi af Ole Woldbye.

1986

Til udstillingen »Ippolito Caffi 1809-1866« blev en plakat trykt i farver hos P. J. Schmidt, Vojens, format 51,5×84 cm, i farver, som gengiver Caffis maleri fra 1848: Pius IX's velsignelse ved nattetid fra Quirinalet. Maleriet tilhører Museo Civico Luigi Bailo i Treviso. Layout Mette Mourier.

Samtidig med udgivelsen af den store monografi om Thorvaldsen blev en ny plakat »Løven« efter foto af Eva Henschen trykt i duplex hos Poul Kristensen, Herning, format 98×60 cm. Plakaten udsendes med to forskellige tekster, den ene om Thorvaldsen-bogen, den anden om museets åbningstider. Layout Mette Mourier.

1987

Til udstillingen »J. C. Dahl i Italien 1820-1821« blev der hos P. J. Schmidt, Vojens, trykt en plakat, format 54,8×85,8 cm, i farver med gengivelse af maleriet »Vesuv i udbrud«, tilhørende Statens Museum for Kunst. Layout Mette Mourier.

1988

Til udstillingen »Jørgen Sonne 1801-1890« blev der hos P. J. Schmidt, Vojens, trykt en plakat, format 91,5×60 cm, i farver med gengivelse af to arbejdere, efter kartonfragment til Sonnes frise, felt nr. 46. Layout Mette Mourier.